289386 - “Amazon” sitesinde bulunan bir ürünü, “ebay”da “Dropshiping” yöntemiyle satmak

Soru

Amazon’dan 10 TL ye aldığım bir ürünü ebay’da 12 TL ye satışa sunuyorum, müşteri ürünü beğendiğinde kendi paramla satın alıyor ve müşteriye gönderiyorum. Ancak müşteri ücreti ödediğinde para sitede bir hafta boyunca kalıyor ve ben onu çekemiyorum. Müşteri ürünü teslim alıp ve belirlenen sürede iade etmedikten sonra para benim hesabıma düşüyor ve kullanabiliyorum. Bu alışverişin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi: Kişi, sahip olmadığı bir şeyi “Selem” akdi dışında satması caiz değildir.

(259320) sorunun cevabında belirttiğimiz gibi para, elektronik aracıda kaldığı müddetçe ve ona sahip olamadığın için selem akdi geçersiz olur. Zira selem akdinin bir şartı da akit meclisinde ana parayı teslim almandır. Şayet parayı senin hesabına yatırmış olsaydı geçerli olurdu. Ancak anlattığınız şekilde selem akdi geçerli değildir.

Hakim bin Hizam’dan merfu olarak şöyle rivayet edilmiştir: “Sahip olmadığın bir şeyi satma” (İbn Mace, Tirmizi)

Fakat zimmetinde belirli özelliklerle selem akdi ile olur bu durumda ürünü karşılaşma mevkiinde teslim alır veya parasını aynı oturumda teslim alınır. Şayet her iki taraf ürün veya ücretini teslim almazsa borç ile borç satmak olur. Bu da yasaklanmıştır.

Bunun üzerine sahip olmadığın ürünü soruda anlatıldığı gibi satmanız caiz değildir.

Kişinin sahip olmadığını satmasının haram olmasına dair asıl delil şu hadistir:

Hakim bin Hizam Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e şöyle sordum: Ey Allah'ın Rasulu! Bana adam gelir bir ürün ister ancak bende olmaz, parasını alır ve çarşıdan ona satın alırım. Bunun üzerine Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Sahip olmadığın şeyi satma" (Nesai 4613, Ebu Davud 3503, Tirmizi 1232, Elbani sahih dedi)

İkincisi:

İnternet aracılığıyla sahip olmadığın bir ürünü iki şekilde satabilirsiniz.

1-Satın alınmasını isteyen kişiden kar ederek. Böylece kazanacağınız belirli bir kar oranıyla sizinle müşteri arasında anlaşma yapılır. Bu şekilde her iki taraf satın alma veya satma konusunda zorunlu değildir. Bu işlem sadece satın alma vaadidir. Bu durumda müşterinin ciddiyeti için ücreti veya bir bölümünü talep edemezsiniz. Çünkü ürün alınmadan müşteriden ücret alınması kesin bir satış anlamına gelir ve satış vadi olmaz. Bu da açıkladığımız gibi satış vadi zorunlu olmaması gerekir. Bu konu, (229091) nolu sorunun cevabında detaylıca açıklanmıştır.

Bununla birlikte ürünü müşteriye satmadan önce ürünü satın alıp sahip olmanız gerekir. Şayet ürünü satın alıp teslim alırsanız müşteriye satmanız caiz olur. Teslim alma şartı, şu hadise dayanmaktadır. Hakim bin Hizam Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem ona şöyle dediği rivayet eder: "Satacağın bir şeyi satın aldığında teslim almadan onu satma" (Ahmed 15399, Nesai 4613, Elbani sahih demiştir.)

Zeyd bin Sabir Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem Tüccarlar evlerine götürmedikçe malların, satın alındıkları yerde satılmalarını nehyetti." (Ebu Davud 3499)

Bu bağlamda Amazon sitesinden ürünün müşteriye gönderilmesini istemeniz doğru değil. Bilakis ürünü Amazon'dan bizzat veya vekil aracılığıyla teslim alman ve daha sonra müşteriye satman gerekir.

2-Ücretli vekalet. Müşteriler adına vekil olup onların istediklerini Amazon sitesinde satıldığı fiyattan üzerine bir şey eklemeden satın alır hizmetten dolayı komisyon alırsınız. Ancak bu durumda ürünü müşterinin parasıyla satın almanız gerekir. Bu durumda ürüne sahip olmanız gerekmiyor, ürünü müşteri lehine satın alır ve Amazon'dan müşteriye kargolamasını talep edersin.

Bunun yanı sıra ödediğiniz para aracıda kalması ve kendi paranızla ürünü satın almanız, ödediğiniz para müşteriye borç olarak kalır. Selef ve ücretli vekaletin bir arada olması yasaktır. Çünkü alimlerin cumhuruna göre selef ve komisyonculuk birlikte yapılması caiz değildir.

İslam fıkhı komite kararında şöyle geçmektedir:

Komisyoncu, müşteriye ticaretin kendisinin aracılığıyla gerçekleşmesini şart koşması selef ve komisyonculuğun bir arada yapılmasını istemiş olur. Bu da Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'i şu hadisinde yasaklanmıştır: "Selef ve satış birlikte helal olmaz" (Ebu Davud 3/384, Tirmizi 3/526)

Çünkü bu durumda verdiği borçla faydalanmış olur. Alimlerin ittifakına göre yarar sağlayan her türlü borç faizdir. Daha detaylı bilgi için (106094) nolu sorunun cevabına bakınız. Bunun üzerine size sadece birinci yöntem uygun olur.

En iyisini Allah bilir.